

Sygn. akt II CZ 88/11

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSA Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Ireny P.

przeciwko Jerzemu P.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 listopada 2011 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 grudnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 8 czerwca 2010 r. wskazując w motywach rozstrzygnięcia, że należna od apelacji opłata w kwocie 500 zł została uiszczona przez pozwanego, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, z uchybieniem terminu tygodniowego liczonego od daty doręczenia pełnomocnikowi postanowienia Sądu Okręgowego, mocą którego pozwanego zwolniono od tej opłaty jedynie częściowo, ponad wskazaną kwotę 500 zł. Zgodnie bowiem z treścią art. 112 ust. 3 zd. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w obowiązującym od 19 kwietnia 2010 r. brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 45), tygodniowy termin do wniesienia opłaty biegnie od doręczenia stronie postanowienia rozstrzygającego negatywnie o jej wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, a nie od daty wezwania do uiszczenia tej opłaty, o ile wezwanie takie nastąpiło, wbrew treści powołanego przepisu.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany zarzucając naruszenie art. 233 k.p.c. i art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez przyjęcie, że ten ostatni przepis ma zastosowanie również w razie częściowego zwolnienia strony od kosztów sądowych. Zarzucając powyższe skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Skarżący nietrafnie dowodzi, że wezwanie do uiszczenia opłaty stosunkowej należnej od środka zaskarżenia, obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia, nie może być zastąpione doręczeniem stronie odpisu postanowienia o częściowym zwolnieniu od kosztów sądowych. Pogląd ten istotnie dominował w judykaturze i piśmiennictwie, ale stracił aktualność w następstwie zmiany art. 112 ustawy o kosztach sądowych

w sprawach cywilnych dokonanej ustawą z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 45), która weszła w życie z dniem 19 kwietnia 2010 r. i zgodnie z art. 4 ust. 2 tej ustawy miała zastosowanie w sprawie.

Z art. 112 u.k.s.c., w brzmieniu nadanym tą ustawą wynika, że jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 k.p.c. (ust. 2), przy czym przepisu tego nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia (ust. 3).

Zgodnie, z utrwaloną już linią orzecniczą (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2011 r., III CZ 70/10; z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 116/10; z dnia 2 czerwca 2011 r., I CZ 51/11, z dnia 6 lipca 2011 r., I CZ 72/11), którą Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela, szczególna regulacja przewidziana w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. dotyczy oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych zarówno w całości jak i w części. Uregulowanie to jest funkcjonalne, usprawnia postępowanie sądowe, a jednocześnie nie utrudnia stronom realizacji ich uprawnień procesowych, ponieważ powołany przepis obowiązuje tylko przy profesjonalnym zastępstwie prawnym. Prawomocne oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (tak w całości jak i w części) stanowi czytelną informację dla profesjonalnego pełnomocnika, jaką opłatę sądową obowiązany jest uiścić w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

Uwzględniając przeto powyższe stwierdzić należy, że tygodniowy termin do uiszczenia opłaty należnej od apelacji biegł, w okolicznościach sprawy,

od 27 sierpnia 2010 r., to jest od dnia doręczenia pełnomocnikowi pozwanego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 19 sierpnia 2010 r., mocą którego pozwanego zwolniono od opłaty od apelacji częściowo, ponad kwotę 500 zł, oddalając w pozostałej części jego wnioski. Bez znaczenia dla rozpoczęcia biegu tego terminu było wezwanie przez sąd pełnomocnika pozwanego do uiszczenia opłaty we wskazanej kwocie, błędne bowiem czynności procesowe sądu ani nie niweczą ani nie wstrzymują skutków upływu terminu regulowanego przepisami ustawy. Termin do uiszczenia opłaty od apelacji upłynął w dniu 3 września 2010 r., stąd uiszczenie opłaty w dniu 1 października 2010 r. było spóźnione i Sąd Apelacyjny zobowiązany był do odrzucenia apelacji na podstawie art. 373 k.p.c.

Postanowienie o odrzuceniu apelacji było zatem prawidłowe, a zażalenie pozwanego na to postanowienie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.